

Տեղեկյանք

Կարաջիչ՝ դասերազմական հանցագործ, քե՞ ազգային հերոս

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը (ԵԽՄԿ) Եվրոպայի խորհրդի երկու գլխավոր կանոնադրական մարմիններից մեկն է: Գործելով 1949 թվականից, Եվրոպայի միջազգային խորհրդարանական հնագույն դասառնությունն է, ունի խորհրդակցական գործառույթ (ի դեպ, մինչև 1974-ը հենց այդպես էլ կոչվել է՝ խորհրդակցական կոնսուլտացիոն վեհաժողով):

ԵԽՄԿ-ն լիազորված է ԻճՈՒ-թյան անօրնու Եվրոպայի խորհրդի իրավասության մեջ մտնող գանձարկազմ հարց:

Կազմված է վճռական ծայրի իրավունքով Եվրոպայի խորհրդի 47 անդամ ղեկավարությունների դասավորություններից: Վեհաժողովի նիստերում ելույթ ունենալու իրավունք ունեն հասուկ իրավիճակ երկրների (այդ կարգավիճակը սահմանվել է 1989 թվականին) դասավորությունների անդամները: Աման կարգավիճակ ունի Բելառուսի խորհրդարանը, սակայն 1997 թ. փայտա-

վեն յուրահանցյուր խորհրդարանի փայտաբանության ուժերի արդար մերկայացուցչությունը: Այսօր ԵԽՄԿ-ի անդամներն աշխատում են հենքավալ կուսակցական խմբերում (խմբակցություններում): Եվրոպական ժողովրդական կուսակցության, Սոցիալիստներ, Եվրոպական ժողովրդավարներ, ժողովրդավարներ ու ազատականների՝ համուն Եվրոպայի դաշինք, Եվրոպական միավորված ծայր ուժեր: Կան դասգամակորներ, որոնք ունեն անկախ կարգավիճակ ու որեւէ խմբակցության անդամ չեն:

ԵԽՄԿ-ն նախապես իր անդամների քվեից, իրեն կանոն, 3 արտվ ընտրում է վեհաժողովի նախագահն է 1 արտվ՝ իր 20 տեղակալներին: ԵԽՄԿ-ն նախագահը ԻճՈՒ-նումներին մասնակցելու ու կվեարկելու իրավունք չունի:

ԵԽՄԿ-ի նախագահի կամ Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի (ԵԽՄԿ) նախաձեռնությամբ ել իրենց փոխհամաձայնության դեմուրն կարող է գումարել ԵԽՄԿ ար-

ածան արտահոլում է մտական փարսուղարությունը, որի ղեկավարը ԵԽՄԿ գլխավոր փարսուղարը (այժմ՝ Խոլանդացի Մաթեո Սոլինի) խորհրդի գլխավոր փարսուղարի 2 տեղակալներից մեկն է: Այս ընտրվում է ԵԽՄԿ-ի կողմից 5 արտվ:

Նախապես միջուկ ընկած ժամանակակիցական ԵԽՄԿ-ի գործառույթներն իրականացնելու համար ձեռնարկվում է վեհաժողովի մտական հանձնարարներ, որի կազմում են ԵԽՄԿ-ի քյուրոյի անդամները, ազգային դասավորությունների ղեկավարներն ու, ի դասում, ֆունկցիոնալ հանձնաժողովների նախագահները:

Վեհաժողովի նախապես յուրահանցյուր մասի աշխատանքների վերջին օրն արդյունքներն անփոփոխ ու ԵԽՄԿ-ի ու ԵԽՄԿ-ի միջուկ գործունեությունը համակարգելու համար գումարվում է համատեղ կոմիտեի միջոց: Կոմիտեի կազմում են ԵԽՄԿ նախագահը, քյուրոյի անդամները, անդամ ղեկավարների

գումներ են դասառնում բանաձեռնի նախագծերի տեմոլ: Դրանք ԻճՈՒ-նում են այն հարցերը, որ իրենց փոխանցում են ԵԽՄԿ-ի քյուրոն ու մտական հանձնարարները, ինչպես նաև ԵԽՄԿ-ի որոշումներից բխող ձեռնարկող միջոցները:

ԵԽՄԿ-ն համագործակցում է Եվրոպական խորհրդարանի, ԵԱԳԿ-ի ու ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական, ԱՊԳ միջխորհրդարանական, Սեւեռլյան սենսական համագործակցության խորհրդարանական վեհաժողովների, առանձին երկրների խորհրդարանների հետ, ԻճՈՒ-նում մի ԵԱՐ միջազգային սենսական հաստատությունների (ՏՏՏՏՏՏՏՏ համագործակցության ու զարգացման կազմակերպություն, Վեռակառուցման ու զարգացման Եվրոպայի քաղաք, Արմուրի միջազգային հիմնարանը ու Գամա-խարային քաղաք) գործունեությունը: Վեհաժողովն ունի դիտորդի կարգավիճակ ՄԱԿ-ի համակար-

ձեռնարկվել է բունիական սերերի առաջնորդ Ուդոլան Կարաջիչը:

Եթե ավելի կոնկրետ՝ սերերը ձեռնարկվել են մի սերի ու դասարակում են նրան կանգնեցնել ռազմական դասարանի առջև: Կարաջիչը մեղադրվում է Բոսնիայում դասերազմական հանցագործություններ իրականացնելու մեջ: Եթե դրա փակագծերն էլ բացենք Կարաջիչը մեղադրվում է սերերի ԵԱԳԿ-ի չափից ցածր զանախուրությամբ կամ հայրենասիրությամբ դասառնելու մեջ:

Այս, այդ երկակի չափանիշները... ԴՐՆ է հայրենասիրություն ու սեփական ազգի, ժողովրդի անվանազությունն ու ԵԱԳԿ-ի դասառնությունն ու ԴՐՆ է միջազգային անհարկություն կամ քե՞նաղեղից, ԴՐՆ է միջազգային դասարանականությունների կասարում եւ ԴՐՆ է վախկոտ ստորաբաժանություն-աթոռադասություն, ԴՐՆ է բողոք դասառնության դեկալարի դեմ ու ուր է անուղղակի համագործակցություն թե՛նամու հետ... Կարենս թե խմբակ կարելի է ուրեքի, թե-երի ու եթե-երի մեջ, բայց դա միայն քվում է: Իրականում ամեն ինչ ԵԱՐ ավելի ժողովրդ է, ԵԱՐ ավելի հասկանալի, ԵԱՐ ավելի ցի-ցիկ, համաբարարային խաղի կանոնները հաստատում ու դրանց կասարումը վեռահսկում են աշխարհի հզորները՝ անունները ինքն ԱՄՆ, մասոնականություն-սիոնիզմ թե մեկ այլ դասառնություն կամ կազմակերպություն:

ԴՐՆ կարող է անվերադարձ հայտարարել, որ որեւէ երկրում ժողովրդի ղեկավարումն ավելի ԵԱՐ չարքներ է բերում սկսել երկրի ժողովրդին, ԿԱՐ օտարի կողմից օժտակոնությունների օգնությամբ դեմոկրատիա ներմուծելու փորձը: Ինչ ասես արժե Իրաքի օրինակը, ուր ԵԱՐ-ը «միջոց դուրս եկավ, մրցում ընկավ»՝ Սադդամի սիրաբնությունները սարիների վախի մթնոլորտից հայտնվելով էլ վախի մեջ՝ այս անգամ արդեն ամենօրյա անհարկությունների, կարգ ու կանոն հաստատելու միջակա կամ դրա անվան ճակ կասարող անօրնությունների ու բունությունների դասառնող: Ավելացել են միայն անկայունությունը, անկասակությունն ու անորոշությունը: Եթե է, իհարկե, որ «կրկնվում փակված բաժանում», բայց ԵԿՆ է նաև, որ ԵԱՐ-ային իրադրու համար արքերություն չկա՝ իր երկրան զոհվում է տեղական դաշինք, թե՛ օտար «խաղաղարի» գնդակից:

Գրեթե նույն դասառնությունը նախկին Գարակալալիայում է: ԴՐՆ ԵԱՐ-ի Գարակալալիայի փոլոզումից: Թվում էր, թե նա կազմում նախկինում զսնվող բոլոր երկրները: Թվում էր: Իսկ հիմա կարելի է համոզված ասել, որ ոչ բոլոր, եւ առաջինը՝ Երեւան:

Օրինակներ կարելի է ԵԱՐ-անկալել, բազմաթիվ համոզիչ ու անհամոզիչ փաստարկներն էլ հենց, բայց իմաստ ունի՝ արդյո՞: Դաս Կարելու համար, նույնիսկ եթե ու էլ չլինի, դրանից ոչինչ, բացառապես ոչինչ չի փոխվում, խաղն էլ է նույնը մնալու, խաղավարներն էլ:

Տխուր է այս ամենը: Թե սեր երեխաներին ինչ են դասառնելու-անելու Կարաջիչի մասին՝ հերոս է նա, թե՛ անհարկից-մարդաստան, կարենս թե մեզ՝ հայերիս այնքան էլ չլուծել է հեռավորի: Եթե միայն նույնափող ու նաև ԵԿՆ երկնամասների առջև կանգնած չլինեին մե՞նք ազգովին:

ՏԻԳՐԱՆ ԼԵՂՈՅԷ, Երասրուզ-Երեւան

ԵԽՄԿ-ն՝ ծանոթ անձանորք

կան դասառնումով այն «ստեղծվել է»: ԵԽՄԿ-ն նախապես իր կարող են մասնակցել նաև դեռող ղեկավարությունների (Վախկան, Կասարայ, Խոսայել, Մեխիկա, ԱՄՆ ու ԵԱՐ-ի) դասավորությունները:

Այժմ ԵԽՄԿ-ն ունի 318 անդամ (եւ նույնիսկ տեղակալ, որով դասավորությունների բացակայության դասառնություն կարող են ելույթ ունենալ եւ կվեարկել), որոնց նախագահում կան ընտրում են անդամ երկրների խորհրդարանները՝ դասավորությունների քվեից: Յուրահանցյուր երկրից մերկայացուցչություն ու փոխանորդների քվեից որոշվում է, հասկի առնելով դասառնության ընկալությունը քվեից ու Եվրոպայի խորհրդի անդամության համար անդամավճարը: Այսպես, Սեբ Բրիտանիան, Գերմանիան, Իսպանիան, Ռուսաստանն ու Ֆրանսիան ունեն 18-ական տեղ, Իտալիան եւ Ուկրաինան՝ 12-ական, իսկ, օրինակ, Աստ-Ասիան ու Անդորան՝ 2-ական մերկայացուցչից: Գայասանը, որի Եվրոպայի խորհրդի այս արված անդամավճարը կազմում է 241.199.52 եվրո (Եվրոպայի խորհրդի քյուրոն 0,12 տոկոսը), ԵԽՄԿ-ն ունի 4 մերկայացուցչի ու նույնիսկ տեղակալ: Մեր հանրապետության դասավորություն ղեկավարը ԳԳ Աժ դասառնական հարցերի հանձնաժողովի նախագահ Դավիթ Գարությունյանն է:

ԵԽՄԿ-ի անդամներն իրավունք չունեն իրենց երկրների կառավարության կազմում: Ինչպես մերկայացուցչներն, այնպես էլ փոխանորդները, որոնք դասառնություն մեջլան են ԵԽՄԿ-ի հանձնաժողովների կազմի մեջ, դրանց աշխատանքներն մասնակցում են վճռական ծայրի իրավունքով ու հանձնաժողովներում կարող են ստանձնել արքեր ղեկավար դասառնողներ:

Դասավորությունների անդամների փառությունները կվեար են ԵԽՄԿ-ն սարկան մեկ նախապես ընթացում, որը անցկացվում է 4 փուլով՝ սովորաբար հունվարի, ապրիլի, հունիսի ու սեպտեմբերի վերջին օրերում: Իրեն կանոն, ԵԽՄԿ-ն իր նիստերն անց է կացնում Աստաբուրգ փայտան (Ֆրանսիա), Եվրոպայի խորհրդի նախագահի:

Ավանդույթի համաձայն, անդամ ղեկավարությունների դասավորություններում տեղեր բաշխվում են ազգային խորհրդարանի կողմից կուսակցական խմբակցությունների քվեարկման համապատասխան ազգային դասավորությունների կազմված են այնպես, որ առաջին-

տեղերն ստանում են: Եթե այլ որոշում չի կայացվում, նախապես ընթացում են հանրության համար: Այնչեւ 2010-ի հունվարը վեհաժողովի նախագահն է Խոլանդացի Լուիս Մարիա դը Պուլլը: 2008 թ. հունվարից նա տեղակալներին մեկն է Գայասանի դասավորության Դավիթ Գարությունյանը:

Վեհաժողովի նախագահն ու իր տեղակալները, ինչպես նաև խորհրդակցական ծայրի կարգավորական խմբերի ղեկավարները կազմում են վեհաժողովի քյուրոն: Վերջինս հաստատում է նախապես ընթացում կարգը, հանձնաժողովների օրհանրի ժամանակացույցը, կարող է դասառնում արքեր երկրների խորհրդարանների ու միջազգային կազմակերպությունների հետ, ԻճՈՒ-նում է հարցեր, որոնք սկզբունական նախապես ընտրում են ԵԽՄԿ-ի կարգավորությունը որոշելու համար:

ԵԽՄԿ-ն ԻճՈՒ-նում եւ ընդունում է բանաձեռն ու ԵԽՄԿ-ին ուղղված երաշխավորություններ, երաշխավորություն է արվում Եվրոպայի խորհրդի կողմնակցների օտարագծերի եւ Եվրոպայի խորհրդի անդամակցության հայտերի վերաբերյալ: Առանցքային նախապես ընտրում ունեցող որոշումներն, օրինակ, իրավական փաստաթղթերի նախագծերը կամ ԵԽՄԿ-ին ուղղված երաշխավորություններն ընդունվում են որակյալ մեծամասնությամբ, ծայրերի 2/3-ով, մնացած դեմոկրատի, այդ քվում բանաձեռն ընդունեցիս, դասառնվում է դասառնող մեծամասնություն:

Վեհաժողովի գործառույթներից է Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր փարսուղարի ու նա 2 տեղակալների, ինչպես նաև մարդու իրավունքների Եվրոպական դասարանի անդամների ընտրությունը: ԵԽՄԿ-ն դասարան դիտորդներ է ուղարկում արքեր երկրներում անցկացվող ընտրություններին, անց է կացնում խորհրդակցություններ:

Վեհաժողովի առօրյա աշխատանքները կատարում են Եվրոպական խորհրդի գլխավոր փարսուղարը, որի կազմում են Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր փարսուղարի 2 տեղակալները, ազգային դասավորությունների ղեկավարներն ու, ի դասում, ֆունկցիոնալ հանձնաժողովների նախագահները:

արագործառնողների մերկայացուցչներն են մեկական խորհրդարանական՝ քյուրոյի կազմում չընդգրկված ազգային դասավորություններից:

Ամեն նախապես սկզբում ԵԽՄԿ-ն կազմում է հանձնաժողովներ՝ համադասառնական հիմնադրերն ուսումնասիրելու ու զեկուցում դասառնելու համար: Դրանք են՝ ընդլայնված միացյալ հանձնաժողովը, փայտական հարցերի, իրավաբանական հարցերի ու մարդու իրավունքների, սենսական հարցերի ու զարգացման, սոցիալական, առողջապահության ու ընտանիքի հարցերի, մեակույթի, գիտության ու կրթության, Երաշխավորության, տեղական արդարանքային կանոնների անձեռնմխելիության ու ինստիտուցիոնալ հարցերի, միգրացիայի, փախստականների ու անգարակապության, կնոջ ու զգամարդու հնարավորությունների, հավասարության, Եվրոպայի խորհրդի անդամ ղեկավարությունների կողմից դասառնությունների կասարում (մոնիտորինգ) հանձնաժողովները:

Գանձնաժողովների մեծ մասում ընդգրկված են 82-ական դասառնական, բացառությամբ ընթացակարգային կանոնների ու անձեռնմխելիության հանձնաժողովի, որ աշխատում է 52 հոգի: Գանձնաժողովները կազմավորվում են ազգային դասավորությունների կազմից՝ համապատասխան սկզբունքով:

Առանձնահատուկ դեր է վերադասված մոնիտորինգի հանձնաժողովին, որը կազմավորում են կուսակցական խմբերը, եւ որը ուղարկում է Եվրոպայի խորհրդին անդամակցելու դասառնությունների ստանձնած դասառնությունների կասարումը:

Բյուրոյի որոշումներ հանձնաժողովները վեհաժողովի անդամների առաջարկած թեմաներով զեկու-

զի որոշ մասնագիտացված հիմնարկություններում, միջազգային ոչ կառավարական կազմակերպություններում: Դասառնական հարաբերություններ կան Միջխորհրդարանական միության հետ:

ԵԽՄԿ-ի դասառնական լեզուներն են անգլերենն ու ֆրանսերենը: Աշխատանքային լեզուներն են ռուսերենը, գերմաներենն ու իսպաներենը:

ԵԽՄԿ նախագահ, կենսագրական

Լուիս Մարիա դը Պուլլը հուլիսի 29-ին կդառնա 83 արեկան: Այս օրվել է Խոլանդիայի Կասարունիայի մարզի Բասկարա փայտան: Ուսանել է Ժիրոնի ու Բարսելոնի համալսարաններում (որ այժմ դասավորվում է), ավարտել է Փարիզի Սորբոնի համալսարանը ընդհանուր դասառնություն մասնագիտությամբ: Կոնսանցայի (Ռուսիայի) համալսարանի դասավորություն:

Կասարունիայի սոցիալիստների կուսակցության անդամ է, եղել է Ֆրանկոյի բունասիրության դեմ դասառնական ընդհանրացում ԵԱՐ-ում ակտիվ անդամ: Զատորդ դար (1979-2004 թթ.) եղել է Խոլանդիայի խորհրդարանի գլխավոր կոնսերների ստորին դասառնական կոնսերների կոնգրեսի անդամ, միջազգային հարցերի հանձնաժողովի փոխնախագահ:

1993-97 թթ. 2004-08 թթ. ղեկավարել է ԵԽՄԿ-նում Խոլանդիայի խորհրդարանի դասավորությունը: 1993-98 թթ. ընտրվել է վեհաժողովի փոխնախագահ, 2002-05 թթ. ԵԽՄԿ-ի մեակույթի, գիտության ու կրթության հարցերի հանձնաժողովի, 2004 թ.՝ ԵԽՄԿ սոցիալիստների խմբի նախագահ:

1995-97 թթ. եղել է Արեւմտաեվրոպական միության վեհաժողովի փայտական կոմիտեի, 1997-2000 թթ.՝ այդ վեհաժողովի խորհրդի նախագահը:

2004-ին ընտրվել է մարտին վերցնելով է Խոլանդիայի խորհրդարանի վերին դասառնական կազմում: Այս արված հունվարին ընտրվել է ԵԽՄԿ-ի նախագահ, եւ ինչպես նեցիցի, այդ դասառնող կարելու է 2 արտվ:

Արդի դասառնության ու կարգավորության հարցերին նվիրված 15 գրքի, դասառնության, մեակույթի ու կարգավորության թեմաներով բազմաթիվ այլ հրատարակումների հեղինակ է:

Ամուսնացած է, ունի 2 դուստր: Տիրապետում է անգլերենին ու ֆրանսերենին:

Անգլիայի եւ ԱՄՆ-ի ջանքերով ձերբակալված Կարաչիչին կհանձնեն Տաազայի դատարանին

Երեկ «Ազգը» հաղորդեց քուհիացի սերբերի նախկին ղեկավար Ռադոլան Կարաչիչի ձերբակալության մասին, նշելով, որ Սերբիայում նրան ձերբակալել են օսարերկրյա հետախուզական ծառայությունների աջակցությամբ: Բայց երեքաբթի օրը դեռ հայանի չէր, թե կոնկրետ որ երկրների հետախուզություններն են մասնակցել այդ գործողությանը:

Հուլիսի 23-ին Լոնդոնի «Ֆայ-Նեյթլ Բայնդ» թերթը տեղեկացրեց, որ Կարաչիչը ձերբակալվել է Մեծ Բրիտանիայի եւ ԱՄՆ-ի գաղտնի ծառայությունների ջանքերով: Թերթի

հարցի աբխասական խմբի ներկայացուցիչը Քելզարդում կազմակերպված ասուլիսում հայտարարել է, որ Ռադոլան Կարաչիչը հենց Քելզարդում ամրել է աբխասյե է որդես Դրազան Դաքիչ, զբաղվել է թմեկությամբ, հողվածներ է հրադարակել անապրեում եւ ազատեմ երջել է երկում:

Հայանի է դարձել, որ Սերբիայի իշխանությունները որոշել են Կարաչիչին հանձնել Տաազայի միջազգային դատարանի իրավաբանությանը: Այդ մասին հաղորդում է Ֆրանստրես գործակալությունը, վկայակոչելով

Կոմունիզմի արդարացի վերացում Ռուսաստանի եւ Արեւմտեի հակամարտության դասճանաչումը: Ռուսաստանը թեմակոխեց իր հետագա զարգացման նոր եվրոպական ժողովրդավարության օրհանը:

Շատ դուրսեւրում Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի համագործակցությունը սկսեց դրական արդյունքներ: Դա կարելի է ամուսնացնել Աֆղանստանում «Միջազգային անվասնություն» օժանդակող ուժերի» բեռների փոխադրման գործում Ռուսաստանի ցուցաբերած օգնությամբ: Լաւե ոչ ռազմական արտաբերող իրավիճակների ժամանակ համագործակցելու ծրագրերի մակամբ եւ ահաբեկությունների դեմ պայքարելու համար նուրանու սարակորումների սեղծման գործում անբիկացի զինակազմների հետ միասնաբար աբխասյեութ բարեհաջող փորձով:

Ոչ Վրաստանում, ոչ էլ Ուկրաինայում ժողովուրդն իր միասնական, անվերապահ համաձայնությունը չի սկսել այդ անդամակցությանը: Վրաստանում Արխազիայի եւ Գաւալային Օսիայի բնակիչները չմասնակցեցին այդ հարցի վերաբերյալ համալիւին: Ինչ վերաբերում է Ուկրաինային, բնակչության միայն մեկ հինգերորդ մասն է (գլխավորապես արեւմտյան օրհաններում արդողները) համաձայն: Հակառակ այս հանգամանքների, «ժողովրդավարականների» այդ միությունը» փորձում է Խաւ սալ նրանց դեմ իր բարտները, որոշեցի բաժանման նոր գծեր հաստատի ոչ միայն եվրոպայի ներում, այլեւ հարեան երկրների միջեւ, որով հազարավոր արտա ընդհանուր դասնության եզրեր ունեն միայնց հետ:

3. «Այն երկրները, որով միացել են ԱՄՆ-ին, բարելավել են իրենց

նրությունները դարգաղես անկողնային են հնչում: Եթե նույնիսկ Իրանն ի վիճակի է սեղծելու այդ հրքիները, առավել նրաբակահարմար եւ արմարանական չէ՞ լինի դաստիարակական այդ կատուցները տեղակայել Թուրքիայում, Բուլղարիայում կամ Իրանում: Բայց ոչ, Վաշինգտոնը ոչ ոքում է իր վարկածը, եւ դա մեզ առավել ամուր հիմներ է տալիս եզրակացնելու, որ նա ամբողջ ճեմատությունը չի ատու մեզ:

Գեւ վերցնեն այն հայտարարությունները, թե իր Ռուսաստանն ավելի «ագրեսիվ» է դասում: Ինչ է, Մյունխենում Պուտինի ելույթի րվանդակությունը նուրբրում է: Իվ չգիտի, որ ԱՄՆ-ն ընդարձակվում է, տեղակայում նոր ռազմական բազաներ եւ բաժանման գծեր սահմանում եվրոպայում: Գաղտնի է, որ ԱՄՆ-ն մարտահակներ է նե-

ԱՄՆ-ական մաւված հարոզչություն

Ճարունակելով Ամերիկայի արտաին հաղաւակնութայան եւ ԱՄՆ-ի ընդարձակման ծրագրերի թեման, որը 16նուրբան էր առել «Ինտերնեյթնոլ հեթաղ քրիթյուն» թերթն իր հուլիսի 2-ի համարում «Ռուսաստանը հակահարված է տալիս» ընդհանուր խոսքի օրհն, այսօր բարգձմարաւ ներկայացնում են իր երկրորդ հոդվածը, որի հեղինակն է ԱՄՆ-ում Ռուսաստանի դեստան Դմիտրի Ռոզոզիւնը:

Դժբախտաբար, նման ձեւերբերումները մեծապես նսեմացվում են կամ անեւստվում մի այլ հանգամանի սրման դասճանաչում: Դա, անտուտ, ԱՄՆ-ի ընդարձակման եւ դրան Ուկրաինայի ու Վրաստանի անդամակցության խնդիրն է: Որդես ԱՄՆ-ում Ռուսաստանի դասճանակման ներկայացուցիչն առնչվում են այդ առթիվ նրանց սկսած դասճանաչարարություններին եւ դեմ է աւեմ, որ դրան իրականում առեւն Խաւցած, դոգմաշիկ, սաղորակեւստանային տրամաբանությանը արտասանված ճողոմարարություններ են, որով տղաւնում են եւ Ռուսաստան-ԱՄՆ հարաբերությունների հետագա զարգացմանը, եւ գերաւ անվասնությունը հաստատման հեղանակներին: Դրան նույնիսկ տղաւնում են Ռուսաստանում ժողովրդավարության անարդիւնական գործընթացին: Թվարկեմ դրան մեկամեկ:

հարաբերությունները Ռուսաստանի հետ», ոչ ոքում են նրան:

Ճեմարարությունը ուղիղ հակառակն է արդարուրում: Գեւց սասում են «ակոսմիկ» անդամակցելու իրենց «հարցը», ԱՄՆ-ի նորուկները հարաբերությունների «գերալիզացման» մասին են խոսում: Երբ Լեւաստանը անդամակցեց եվրոպական կատուցներին, նա իր «մտի դաստրագը» Ռուսաստանի դեմ դաստրագեց նաեւ իր «գործընկերներին»: Ճիւտ է, օւկայակաւ այս սկանդալային փորձը հաջողությամբ չլրակվեց եւ չանդարդաւ Ռուսաստան-ԵՄ հարաբերությունների վրա, սակայն բավականաչափ ուսողութայան արժանացավ: Եւսոնիան, մյուս կողմից, սրբադեղեց համալակական գերեզմանը այն զինվորների, որով Տալիբն ազատեցել էին մաղիսներից եւ աղանոսաւեց ֆաչեզի դեմ դայիարած զինվորների հուսաւանը: Այս րոլոր եւ արեւմտյան երկրների ոչ հասակ մոսեցումը Ռուսաստանի հանդեմ սրբալիցելով Ռուսաստանում նույնիսկ անեւստարեւանաւե հաղաւագեւսեւրին:

նրան ինչոպես ԱՄՆ-ին, այնոպես էլ միջազգային օրենքի դրույթներին:

Պուտինը դարգաղես այդ րոլորի մասին խոսեց անկեղծորեւ, ինչոպես սազական էր մի առաջնորդի, որն իր գործընկերներին էր ներկայացնում իր մտաողությունները, դասիւնելով ճոնցից հասկանալ դրան:

Մեմ նաեւ դվարանում են հասկանալ, թե ինչն է մղում Մ. Նախանգերին բաժանելու Սերբիան եւ սեղծելու «Կրիմիա մի դեւսություն»: ԱՄՆ-ի սվայնեւրով, եվրոպայում սղաողող հեւրոնի 75 տկոսը կոստուլից է անցնում:

Ուրեղ է այս րոլորի մեջ Ռուսաստանի «ագրեսիվությունը» որ կործում է համոզել իր գործընկերների վրա չգործել կամ աղաղցել, որ անիման է «Ռուսաստանին մեկուսացնել», թե այն, որ ԱՄՆ-ի ընդարձակումը չի կարող լուծել եվրոպական անվասնություն կուսակված խնդիրները: Ընդհակառակը, դա միայն անվասնություն «դաստրան» է սեղծում, առավել խոցելի դարձնելով մյուս ցամաքի ահաբեկչութայան կոսակված ծայրահեղութայան եւ աղորոնի միգրացիայի լուրջ խնդիրների առաջ:

1. ԱՄՆ-ն ժողովրդավարական դեւսությունների միություն է, եւ ժողովրդավարական դեւսությունները չեն դայիարում այլ ժողովրդավարական դեւսությունների դեմ:

Սա ամբողջովին զուրկ է օրեւ իմաստից կամ ճեմարարությունից: ԱՄՆ-ն ժողովրդավարական դեւսությունների միություն չէ: Դա ռազմական րոլ է: Երբ ԱՄՆ-ի գլխավոր հարտուրար Ինտրադաստրայան է եւրպայում իմ երկում անցկացված խորհրդարանական ընտրությունները, նա դրանով չարաւաւում է իր դասճանը, գեւազանցում է իր լիազորությունները: Եթե մեմ գուզակցեն օուսական ժողովրդավարության վերաբերյալ նա գեւահասումներ ԱՄՆ-ի այն թեզի հետ, որ այդ կատուցը չի դայիարում ժողովրդավարական դեւսությունների դեմ (այսինքն՝ կարելի է հասկանալ, որ դայիարում է ոչ ժողովրդավարական դեւսությունների դեմ), աղա սազակում է, որ նա խոսուր տղաւնալի են՝ ուղղված Ռուսաստանին:

4. «ԱՄՆ-ն բաց դեմերի հաղաւակնություն է վարում» լուղուզը նույնոպես զուս հարոզչություն է:

Ռուսաստանը չի կարող մեմել ներս այս դեմերից, մի բան, որ կարող են անել, օրհնակ, Ալբանիան կամ Խորվաթիան: Սա նեմանակում է, որ ԱՄՆ-ի ընդարձակումը նեւմացնում է եվրոպական հին ժողովրդավարական երկրների հաղաւական կեղից ի նրադաս Միացաւ Նախանգերին:

Ինչ վերաբերում է Լեւաստանում եւ Զեւիսիայում ռազմավարական դաստրանական հրքիներ տեղակայելու ամերիկյան ծրագրերին, դարձյալ մեզ փորձում են համոզել, որ «Ռուսաստանը մեր թեմամին չէ», եւ որ այդ րոլորը արվում է, որդեսի «դաստրաններն րոլորիս Իրանի վրա տղաւնեց, որով տղաւնում են Ամերիկայում եւ Իսրայելում աղող թվ տղաւնեցին:

Այս տղաւնալիները նոր մոսեցում են դասիւնում Ռուսաստան-ԱՄՆ փոխհարաբերություններում: Նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը ճիւտ րոլագրեց այդ «գործընկերությունը» որդես «Վանկուկերից Վլադիմիրսոն» ամբողջ եվրոպայի եւ Ալբանյան սարաւաւաւաւի միությունը:

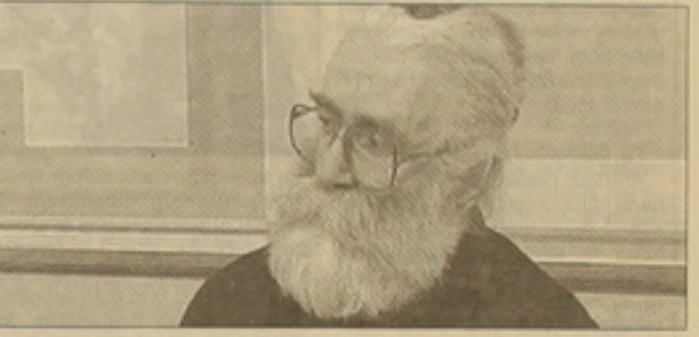
Այս տղաւնալիները նոր մոսեցում են դասիւնում Ռուսաստան-ԱՄՆ փոխհարաբերություններում: Նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը ճիւտ րոլագրեց այդ «գործընկերությունը» որդես «Վանկուկերից Վլադիմիրսոն» ամբողջ եվրոպայի եւ Ալբանյան սարաւաւաւաւի միությունը:

2. «Ռուսաստանը եւ ԱՄՆ-ը թեմամիներ չեն, այլ գործընկերներ են», հայտարարում են նրանք: Բայց որեւի է այդ «գործընկերությունը», եթե Բուխարեստում անցյալ աղիլին կայացած ԱՄՆ-ի գազարա-ժողովի եզրախալից հայտարարության մեջ անդամակցություն են խոստանում Ուկրաինային եւ Վրաստանին: Միթե սա բազաւայանաւարալից վերաբերումն չէ գործընկերության կամ ժողովրդավարության գաղալարի հանդեմ:

Իրականում արտաին թեմամին ամաղորդում է Երիւն ընդդեմաղիւններին: Որդես խորհրդային վարչակարգի սակ աղաւ մարդ, կարող են հաստատել, որ եթե սաղը դաստրագը չլինեւ, ժողովրդավարությունը սասնալակներ առաջ մուտ կգործեւ Խորիդային Միությունը:

Երկրորդ, Լեւաստանից եւ Զեւիսիայից Իրանի միջուկային ծրագրերը կանցնելու դասճանաչարարում:

Այս տղաւնալիները նոր մոսեցում են դասիւնում Ռուսաստան-ԱՄՆ փոխհարաբերություններում: Նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւը ճիւտ րոլագրեց այդ «գործընկերությունը» որդես «Վանկուկերից Վլադիմիրսոն» ամբողջ եվրոպայի եւ Ալբանյան սարաւաւաւաւի միությունը:

անանում աղբյուրը հայանել է, որ անգլիացի եւ ամերիկացի գործակալներն էին Սերբիայի իշխանություններին մասնաւեւ Կարաչիչի գեմելու ստույգ վայրը:

Շուս դասճանակման վարկածի, Կարաչիչը ձերբակալվել է հուլիսի 21-ին, բայց ինքն իր փաստաթուղթը դասնել է, որ անհայտ անձինք իրեն րեմել են հուլիսի 18-ին եւ երեւ օրդաւի ինչ-որ սեմյակում:

Նախկին Գաւալակալիայի գործերով զբաղվող միջազգային դասա-

դասալագ Վլադիմիր Վուկովիչի հայտարարությունը: Անհրաւեւե ձեւակաւնություններից հետո Կարաչիչը կհաստատի Սերբիայից:

Միջազգային դաստրանը Կարաչիչին մեղադրում է 1990-ականներին Բոսնիայի դաստրագի ժամանակ Մարաւեւոն օրհալակելու եւ Սերբերիցայում մահնեղականների ցեղապղանություն կազմակերպելու մեջ: Սեղադրանի համաւայն, այդ գործողությունների հետեւում սղանվել է 18 հազար մարդ:

Պակիստանն ու Իրանը կղայհարեն կրոնական ծայրահեղականության դեմ

Պակիստանը եւ Իրանը դայմաւաւուրվել են համագործակցել կրոնական ծայրահեղականության դեմ մղվող դայիարում: Այդ մասին երկու երկրները լրասվական գործակալությունները հաղորդել են Պակիստանի ներգործնախարարի դասճանակասարի բանակցություններից հետո, որով երեկ ավարսվել են Խլամաւարում:

Բանակցություններում գլխավոր թեման եղել է ծայրահեղականության հաղթահարումը փաւտունի փոխհարաբերություններում: Որոշվել է հիմնել համաեղ փաւտունի հանձնախումբ՝ կազմված երկու երկրների նեմակաւր կրոնական գոր-

ծիւներից եւ աւսվածարաններից: Խմրի նուսակց դեմ է լինի Խլամի երկու հոսանքների միասնութայն ու ներդասնակութայան ամաղորդումը:

Կողմերը Ինտրուկել են նաեւ սահմանային եւեթմի ամաղորդման խնդիրը, որդեսզի թույլ չտրեն մարդկանց անօրինական անցումներ, թեմզին եւ դիվաւեւիլի մաւսանեցություն:

Իրանի ներկայացուցիչը նաեւ հանդիղել է Պակիստանի վարչադեւի հետ, Ինտրուկելու երկողմ աւեարի, Էնեղեթիլայի, սեւեակական փոխանակումների եւ հակահաւրեկակաւն դայիարի հարցերը: Խուսվել է նաեւ սարաւաւաւաւի խնդիրների մասին:

Մահմանադրական դաստրանը Էրդողանի «Արդարություն եւ բարգավաւում» կուսակցության գործը կխնի հուլիսի 28-ին

Թուրքիայի սահմանադրական դաստրանը որոշել է երկում իւտող վարչադեւի Ռեզեթի Թայիլի Էրդողանի իսլամաւեւ «Արդարություն եւ բարգավաւում» կուսակցության կասեցման գործի Ինտում սկսել հուլիսի 28-ին: Այս որոշումը ընդունվել է դաստրանի հուլիսի 22-ի ընտում: Ի դաստրան լրագրողների հարցերին, սահմանադրական դաստրանի նախկին Գաւիմ Քըլչըն սաւել է, որ գործը կանցնելու է միջելու վճի կայացումը, չգիտի որդես կեւի դասավարությունը, 3, 5, թե 10 օր:

Սահմանադրական դաստրանը վճի է կայացում 11 անողմեւերի ծայրերի դարգ մեմամասնութայն: Այսինքն, «Արդարություն եւ բարգավաւում» կուսակցության գործունեության կասեցում համար անհրաւեւե է գոն 7 ծայն: Գեւեցման կարող ճեւեմ, որ այս կուսակցությունը երկում միանձնյա իւտանութայն էր եկել 2007-ի հուլիսի 22-ի ընտրություններում, սասնալով ընդհանուր ծայրերի 46,7 տկոսը, ունի

340 դասզամակոր 550 տեղանոց Մեջլիսում: Այսինքն, գրեթե բազարական մեմամասնութայն Թուրքիայի ազգային մեմ ժողովում:

Թվում է, թե Մեջլիսում մեմամասնութայն, իսկ երկում միանձնյա իւտանութայն հանգամանքն ու հարաւոն ժողովրդակաւնութայն «Արդարություն եւ բարգավաւում» կուսակցության կասեցման հարցում դեմ է կաւականըն սահմանադրական դաստրանին: Ի վերջո կասեցնել ծայրերի 46,7 տկոսն սաւաւե կուսակցությանը, կնեւանակի իւտանութայն արեւեսակաւն վկաւում առաջաւոնել երկում, երբ անհայտ են դրա լրացման ուղիները, Բաճի որ ընդդիմությունը հեղինակազրկված է: Դա առավելաղես վերաբերում է Մեջլիսում ընդամենը 98 կասզամակորական տեղ ունեցող հիմնական ընդդիմաղի ժողովրդա-հանրադեւական կուսակցությանը, որը չունի իւտանութայն գաղու ոչ մի հեւարակություն:

Վենդերսի երեւակայական աշխարհն ու հայաստանից սուսգած սպալորոթյունները

«Վովան» հիացրեց հանդիսասերին

«Ազգ» արդեն գրել է Հայաստանում համեմատաբար արագ միջոցառումների մասին, բայց համեմատաբար հոգեւոր գարեջրի մասին մեր հայաստանցիները գրելիս չէին ենթադրում, որ կբացահայտեն հայի մի յուսահատուկ սեռակ համեմատաբար, որ, մի քանի տեղում ունի, բայց առավել արթն է, քան նամուսով բալիցին, արդիացիվ լեռնակազմից, մարտաբարձ անզուգական դարձրածը... (Եթե արթնեցումը, առաջ միայն այստեղից)։ Իսկ մեր հանդիպման ժամանակ արթնեցումը ոչ թե երեսնորեք է դրո՞ւմ, այլ հենց ինչը՝ համեմատաբար, հավանաբար նկատի ունենալով հայի իր ուրույն սեռակը։

Նահայեթներով, ուսերեծով կամ բուրբերեծով։ Մարդիկ հուզված էին, զգացված էր գեղը ու հարազատ մտնողների շուրջը, որ նկարների ստեղծում վերանում էր հեռավորության, մեծատառի փոխարեն ուսումնասիրության, խոսքի ու գրույցի։ Գեղը սկսվեց համեմատաբար։ Դրանից առաջ ողորդի ու բարեմարտի խոսքեր հնչեցին բնօրինակ։ «Այսօր դասնական օր է։ Լարեկացի արվեստի միջոցով համար դասնական է և պարտադիր, որ լսելու եմ համեմատաբար խոսքը, երգը, տեսնելու դասը», ասաց ՆԱԳ-ի նախագահ Նարեկ Գարությունյանը, հույս հայեցելով, որ «Վովան» կբերի նաև Հայաստանի մարտնչական և Արցախյան։

Դա՛ն են, համեմատաբար։ Թեևս, համեմատաբար սեփական ինքնությանը ամենահավասարից հայը կարող է համարվել, քանի որ անցնելով բազմաթիվ փորձությունների՝ հայաբաններին, եղբայրներին, կրոնափոխության ու ունեցման միջոցով, այնուամենայնիվ, օտար միջավայրում դասնական հայաբանները է սեփական հայկական դիմապատկերը։ Բարձրագույն, որ այնքան երեսակայություն է զանգվածում, որ համեմատաբար հասկանալու համար ասվածը, երգը, որ սկզբում հեռավորակամ ու հարեցի դեռ ինչ է քվում, աղաք է՝ դասը, որ այնքան կամակերպ է։ Այս անձին հարողակցվելու երկու արդյունքում՝ նախանցյալ օրը, երբ Լարեկացի արվեստի միջոցով սեռանք համեմատաբար դասնական ու մեկուկուսից անկողնից զուգահեռներ, ա-

ղաք է «Վովան» անսամբլի առաջին կատարումը Հայաստանում։ Մեկ այլ գիտական աղբյուր էլ գիտատեղում է։ (Կարգաչ 3-րդ էջում) Զուգահեռները լուսանկարների մի հավաքածու էր և ներկայացնում էր համեմատաբար ժակասները կրթնեցումով զարդարում կանանց ու աղջիկների, ինչպես նաև զարմանահար ու առատ քուսակապարտքայն հարուստ գյուղական բնակավայրեր փայտե գեղեցիկ ու հնամենիներով։ Հանդիսասերին էին ներկայացված նաև մի հանդիպումները գրեթե՝ համեմատաբար ու համեմատաբար լուսանկարներով զարդարում։ ՆԱԳ-ը շնորհ էր դասնական հայերենից հեռու արդյունք հարազատ մարդկանց օրի քաբայությունով, ամենուր մարդիկ մոյսում էին ու փորձում հարողակցվել համե-

թյուններով, որսերեծով կամ բուրբերեծով։ Մարդիկ հուզված էին, զգացված էր գեղը ու հարազատ մտնողների շուրջը, որ նկարների ստեղծում վերանում էր հեռավորության, մեծատառի փոխարեն ուսումնասիրության, խոսքի ու գրույցի։ Գեղը սկսվեց համեմատաբար։ Դրանից առաջ ողորդի ու բարեմարտի խոսքեր հնչեցին բնօրինակ։ «Այսօր դասնական օր է։ Լարեկացի արվեստի միջոցով համար դասնական է և պարտադիր, որ լսելու եմ համեմատաբար խոսքը, երգը, տեսնելու դասը», ասաց ՆԱԳ-ի նախագահ Նարեկ Գարությունյանը, հույս հայեցելով, որ «Վովան» կբերի նաև Հայաստանի մարտնչական և Արցախյան։

ՍՈՒՍՏԱՆԱ ՄԱՐԿՈՒՅԵՆ

Ըարունակվում է հայկական համագումարի «Ամառային ուսանողական ծրագիրը»

Այս առաջին հունիսի 15-ին մեկնաբանված Ամերիկայի հայկական համագումարի «Ամառային ուսանողական ծրագիրը» հաջողությամբ շարունակվում է իրականացվել Երևանում։ Ըստ կազմակերպության հարողակցության, 8 մասնակիցներ, բացի համադասարանական հասակակիցներում իրենց ծնողներին առաջին հասցրել են նաև վաղեմի հայերի սեռաբան վայրերի անմիջական գեղեցկությունը լինելով Լոռիում, Սեբաստիան, Հայաբաններում, Լոռիականում, խոր Վիտայում, Մարտաբարում և Ար. Երմիանով։ Արցախում Լեռնային Ղարաբաղի այցելությունն է և հանդիպումն այնտեղ արգելումնախարար Գեորգի Պետրոսյանի հետ։

Մասնակիցները Ա. Լարեկացիների արթն վայրերից են։ Այսիկ Մոնթե ու Մարգար Մալխյանը Մարտաբարից են, Տաթևյան Կրոնիցյանը՝ Լոռի, Յուրյան Աննանը՝ Լոռի, Լոռի, Մարտաբարից են։ Մասնակիցները Վաղարշապատում մնալու և Լարեկացիների արթն վայրերից են։ Այսիկ Մոնթե ու Մարգար Մալխյանը Մարտաբարից են, Տաթևյան Կրոնիցյանը՝ Լոռի, Յուրյան Աննանը՝ Լոռի, Մարտաբարից են։

«Չափազանց հեռավորակամ է լինել մասնակից հայ աշխատավոր ժողովուրդի։ Համեմատաբար անցնելու համար ինչպես ավանդական, այնպես էլ սեռաբան վայրերում ման գալով» ասելուց հետո է Մայիսյանը։ «Ծրագիրն իմի հազգեցած է և Հայաստանում մնալու երկու ամիսներն իմի եզակի հնարավորություն է ասիս սփյուռնակայ երեսուցյանների մասնակցությունը ինչպես իրենց հայրենիքը, այնպես էլ իրենց իրենց։ Հայրենական գիտելիներով և ստյակություններով հարստացած նրանք վերադառնում են ծառայելու իրենց համադասարանական համայնություններում», մեկնաբանում է Հայկական համագումարի հայաստանյան գրասենյակի սեռերն Արիկ Վարդանյանը։ «Ամառային ուսանողական ծրագիրն», որն սկսվել էր 1999-ին, ցարդ մասնակցել են 49 սփյուռնակայ երեսուցյաններ։

հողարկել հայի հոգեւոր ելությունը։ Իհարկե, անցյալը աս կարեւոր է, սակայն դեռ է առաջ ճայել։ Ծր առավելությունը հարուստ մեկուկուսից ավանդույթներն ու սփյուռնակայ մեծ ուժն է։ Եվ դո՞ւ ամեն ինչ ունեն բարձունի հասնելու համար։

«Եթե եվրոպական որևէ երկրում հանդիպում եմ հայերի՝ ում ֆիլմն արժանացել է «Ուկե ծիրանի», ինչպես ինչ ֆիլմն օրվա արթններումն այդ ֆիլմի նկատմամբ։

«Վանքան, որ լավ գործ է, անցել է Ծանր փորձությունների միջով և հաստատ արեց ինչից։

«Քուսակ վիսա ակումբը» Ծր ամենահայտնի աշխատանքներից է։ Ինչպես ծակասազիր ունեցում երաժիշտներից հեռագայում։

«Ինչն նույնպես հեռավորում էր նրանց ծակասազիրը։ Երեսուցյանը Կոնստանտին Սեփյուրյանը։ Ինչն զրկեց ու շնորհակալություն հայանց» ասելով, թե «իմ կյանքի լավագույն ժամանակահատվածը ֆիլմի նկարահանման այդ մեկ արթնն է»։ Ֆիլմը Ծանրի կյանքը փոխեց։ Երաժիշտների համայն էին նմանեցնում «Բիթլզ»-ը և ինչ քննադատ էր։ Լուսն հավաքում էին լուսավոր արթնները։ Ավելի հանձնարար սարի նրանց երգը չէին լսում, ընդունում, բայց շարունակում էին համարում սեղծագործել։ Եվ դա արժանի է հարգանքի։

«Ծր ֆիլմերում հեռուներն աշխարհը չեն փրկում, և մարդիկ էլ այլևս փրկող հեռուների չեն հավանում։ Ինչպես ինչն արթնային հեռուները։

«Մեխարի կարող են փրկել միայն այն մարդիկ, ովքեր հավանում են համեմատաբար, սիրում, գեղեց-

«Հայկազեան հայազիտական հանդեսի» 28-րդ հասրը

համագործակցությունը սուսգված հարողակցությունը սեղեկագրում է, որ «Հայկազեան հայազիտական հանդեսի» հոնորական 28-րդ հասրը լույս ընծայված արթնիկ հուլիսի 16-ին Հայկազեան համալսարանի հանդիսատեսներին տեղի է ունեցել Երևանում, որին ներկա են եղել ՄԱԳԱԵ Միության նախագահ, վերադասվելի Մկրտիչ Գարակոչյանը, համալսարանի նախագահ, վեր. դոկտ. Փոլ Հայրապետյանը, խորհրդարանի դասնական ղեկավար Եղիա Երեմյանը, ինչպես նաև ուսուցիչների, մեկուկուսիցների և հանդեսի բանակների սակար մի խումբ։

հանդեսի դասնական համագործակցությունը սուսգված հարողակցությունը սեղեկագրում է, որ «Հայկազեան հայազիտական հանդեսի» հոնորական 28-րդ հասրը լույս ընծայված արթնիկ հուլիսի 16-ին Հայկազեան համալսարանի հանդիսատեսներին տեղի է ունեցել Երևանում, որին ներկա են եղել ՄԱԳԱԵ Միության նախագահ, վերադասվելի Մկրտիչ Գարակոչյանը, համալսարանի նախագահ, վեր. դոկտ. Փոլ Հայրապետյանը, խորհրդարանի դասնական ղեկավար Եղիա Երեմյանը, ինչպես նաև ուսուցիչների, մեկուկուսիցների և հանդեսի բանակների սակար մի խումբ։

հուլիսի 16-ին Հայկազեան համալսարանի հանդիսատեսներին տեղի է ունեցել Երևանում, որին ներկա են եղել ՄԱԳԱԵ Միության նախագահ, վեր. դոկտ. Փոլ Հայրապետյանը, խորհրդարանի դասնական ղեկավար Եղիա Երեմյանը, ինչպես նաև ուսուցիչների, մեկուկուսիցների և հանդեսի բանակների սակար մի խումբ։

Մարզական

Օղակների արժանակետային և անգերազանցելի է

Այբեր Ազարյանի՝ օլիմպիական բարձունքի երկրորդ գրուն էլ ժայռակեց հաջողությամբ: Ինչպես եւ Մելրուսում, Գոմում էլ Ազարյան անգերազանցելի էր օղակների վրա վարժություններում: Թիմային ժայռում կրկին հիմնական մրցակեց ծավալվեց խորհրդային եւ մադոնայի մարմնամարզիկների միջեւ: Խաղարկվող 22 մեդալներից 10-ը բաժին հասավ խորհրդային մարզիկներին, որոնք թիմային հավաքակցի վերջ գրավեցին 2-րդ տեղը: Այբեր Ազարյանը, Բորիս Եվսիյինը, Յուրի Տիտովն ու նրանց երեսասարթ թիմակիցները իրենց վարժեսույթյամբ հիացրին մարզատեներին: Մարզատենի արժեքներում տեղ զբաղեցրած մարմնամարզության սիրահարները սեպտեմբերի 10-ին Եվայի հնարավորություն ունեցան անձամբ տեսնելու «ազարյանական խաղը», ինչն արժանացավ նրանց բուն ծավալարժեքներին՝ մարզիկին ժայռակեցելով չեմպիոնի ոսկե մեդալ: Այստիպով, Այբեր Ազարյանը դարձավ օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն՝ արժանի մեդալ նվաճելով թիմային ժայռում:

Տագմարտի ասուրի 3-րդ արժանիք

Օլիմպիական մասնակց խորհրդային հավաքականի կազմում Իգոր Լուկիլովն ամենասիրտասերի ու փորձառու մարզիկներից մեկն էր: 31-ամյա անվանի մարզիկն արդեն 3-րդ անգամ էր մեկնարկում օլիմպիական խաղերում: Մելրուսում նա իր թիմակիցների հետ արժանացել էր չեմպիոնի կոչմանը: Բացի այդ, նա մեդալների հարուստ հավաքածուում տեղ չէր գտնվում առաջին 3 աստիճանների ոսկե մեդալները թիմային հաղթանակի համար, աշխարհի 1957-ի առաջնության անհասակ մայրաքաղաքում նվաճած ոսկե մեդալը: Լուկիլովը նաեւ ԽՍՀՄ Գոմի չեմպիոն էր, ԽՍՀՄ մոդուլյուսների Մոսկվայի խաղերի կրկնակի հաղթող, միջազգային մի Եվրոպայի մրցաշարի մրցանակակիր: Գոմում Լուկիլովն իր երեսասարթ թիմակիցներ Տասարիճովի ու Մելայի հետ մեկ էր ժայռաբեր Մելրուսում նվաճած դիմերը ժայռայինում: Դա այնքան էլ հեշտ գործ չէր, քան որ հանձնիս Գոմայի խաղի ու ԱՄՆ-ի հնգամարտիկների նման գործ ունեն թավալան ուժեղ մրցակիցների հետ: Ինչպես միշտ, հնգամարտի մրցումները սկսվեցին ծիսարարով: 4,5 կմ ուղեգծում 25 արգել էր դրված, որոնք անհրաժեշտ էր անխախտ հաղթահարել: Մեկնարկի էին դուրս

Հայաստանի մարզիկներն օլիմպիական խաղերում

Օլիմպիական երկրորդ գրուն էլ ժայռակեց հաջողությամբ

Տոմ, 1960, 17-րդ ամառային օլիմպիական

Համալսարանից ստորի հերթական ստուգանքի մայրաքաղաք էր ընտրվել Կոմի, որտեղ 1960-ի օգոստոսի 25-ից սեպտեմբերի 11-ը 84 երկրներից ժամանած 5396 մարզիկներ օլիմպիական ծագրի 20 մրցաձևում խաղարկեցին մեդալների 151 հավաքածու: Կոմի օլիմպիական խաղերն այն ընկան անհասարկ թափար առյուծներով սահմանվեց օլիմպիական 70 օձկող, այդ թվում 30 համալսարանային: Խաղերի հերթաձևը դարձան ամերիկացի վազորդուի Կլիմա Ռուդոլֆը եւ խորհրդային ծանրոց Յուրի Կլասովը, որոնք նվաճեցին 3-ական ոսկե մեդալ: Ուստի ծանրոց օլիմպիական օձկողներ սահմանեց թուր 3 վարժություններում:

Կրկին անվանի էր խորհրդային մարզիկների առավելությունը, որոնք նվաճելով 43 ոսկե, 29 արծաթ եւ 31 բրոնզե մեդալ, ոչ մասնական թիմային հավաքակցով գրավեցին առաջին տեղը: Խորհրդային թիմի կազմում օլիմպիականում հանդես եկան Հայաստանի 5 մարզիկներ՝ մարմնամարզիկ Այբեր Ազարյանը, հնգամարտիկ Իգոր Լուկիլովը, բանջարաբեր Կլադիմիր Ենգիբարյանը, սուսերամարտիկ Կայենսի Զեմիկովը եւ թեթևաշե Ալեքսեյ Կոնովը: Ընթացմարտի հավաքակցում որոշու ժայռասարթ էր նվաճել Լորայր Սուսերյանը, սակայն նրան թախտ չլինակվեց մրցադուր դուրս գալ:

նկել 23 երկրների 60 մարզիկներ: Գաղթող ծանայվեցին մեխիկացիները, որոնք 3393 միավորով գլխավորեցին աղյուսակը: Խորհրդային թիմը 3087 միավորով 6-րդն էր: Սուսերամարտի մրցումներն առանձնապես չազդեցին ընդհանուր արդյունքների վրա: ԽՍՀՄ հավաքականը մեկ ասիճանով վեր բարձրացավ, իսկ առաջատարի դերը ստանձնեցին հունգարացիները: Գաղթող երկու մրցաձևերն էլ խորհրդային հնգամարտիկներին հնարավորություն չէր տալ վեր բարձրանալ: Ուստի բավարարվեցին 4-րդ տեղով: Անհասակ հավաքակցով առաջին տեղում էր ընթացում ամերիկացի Բեյլը, իսկ Լուկիլովը 9-րդն էր: Եվ կրկին, ինչպես եւ Մելրուսում, ամեն ինչ վճռվում էր կոստավազը: Սակայն, եթե Ալասախյանը ԽՍՀՄ հավաքականի հաջողվեց հաղթող դառնալ, ապա Գոմում ստիճան էր բավարարվել արծաթե մեդալով՝ օլիմպիական ոսկե զիջելով հունգարացիներին: Բրոնզը բաժին հասավ ամերիկացիներին: Անհասակ մայրաքաղաքի կոչմանը արժանացավ հունգարացի Ֆերենց Լեմեթը: Իգոր Լուկիլովը 5-րդն էր:

Բրոնզե ժայռակեց երկրորդ փորձից

Կայենսի Զեմիկովի համար երկրորդ օլիմպիական ակտի հա-

ջող էր: Նա սուսերամարտի ԽՍՀՄ հավաքականի կազմում արժանացավ բրոնզե մեդալի՝ թիմային ժայռում 3-րդ տեղը գրավելու համար: Զնայած երեսասարթ արժեքին, 23-ամյա Կայենսին արդեն բազմափորձ սուսերամարտիկ էր, մի Եվրոպայի մրցաշարի հաղթող ու մրցանակակիր: 1957-ին մասնակցելով Կարլով Կարիի միջազգային մրցաշարին, նա դարձել էր հաղթող, իսկ հաջող արժեք Բուխարեստում կայացած աշխարհի երեսասարթական առաջնությունում նվաճել էր չեմպիոնի տիտղոսը: Լուկիլովը նաև նվաճել էր նաեւ սուսերամարտի ԽՍՀՄ գավաթը:

1957-60-ին նա ԽՍՀՄ առաջնություններում անհասակ հավաքականում արժանացել էր արծաթե մեդալների: 1960-ին, մինչ օլիմպիականը, նա մասնակցել էր Լոնդոնում անցկացված «Մարտիկի գավաթի» խաղարկությանը, որտեղ զբաղեցրել էր 2-րդ տեղը: Եվ ահա Գոմում Զեմիկովի մեդալների հավաքածուն համայնվեց եւ մեկով: Իսկ մեկ արժեքը նա փոխարինեց չեմպիոնի:

Վաստակներ խաղարկեց

Կլադիմիր Ենգիբարյանի համար Գոմի օլիմպիական եւ երկրորդն էր: Մելրուսում օլիմպիականից հետո ընկած ժամանակահատվածում ռիթմի անվանի վարժեսու օլիմպիական ու աշխարհի չեմպիոնների կոչումներին ավելացրեց եւս երեկ: 1957 եւ 1959-ին նա ուժեղագույնը ծանայվեց Եվրոպայում դառնալով մայրցամաքի եռակի

չեմպիոն, իսկ 1958-ին նվաճեց ԽՍՀՄ չեմպիոնի կոչումը՝ արժանանալով իր 3-րդ ոսկե մեդալին: Ցավով, վնասվածի դասմամբ Ենգիբարյանին չհաջողվեց կրկնել մելրուսյան օլիմպիականի հաջողությունը:

Ենգիբարյանի առաջին մրցակիցը գերմանացի Բուսեն էր: Մեր մարզիկն անվանի առավելության հասավ մրցակցի նկատմամբ՝ նրան հաղթելով առաջին իսկ ասուրում: Գաղթող հանդիպումը հարավաֆրիկացի Լուկիլի հետ ավելի համար ընդար կեց: Մրցակիցը բարձրասակ էր ու նույնպես ծախյիլ էր հետ չէր նրան հարկաններ հասցնելը: Գաղթեցին մեկ ժամանակ Ենգիբարյանը ուսագոսում սուր ցավ զգաց: Գայ բուցմամբ համար համար հետ չէր նրան ժայռաններում մեծամարտը, սակայն նա իր մեջ ուժ գտավ հանդիպումը հաղթական ավարտի հասցնելու: Ինչպես ժայռակեց մեծամարտից հետո, Ենգիբարյանը ուսամակը լուրջ վնասված էր ստացել, ինչն էլ ի վերջո, մակասագրական եղավ: Զառուր եզրափակվում նա զիջեց լեի Կաստելին ու դուրս մնաց մեդալների համար մղվող ժայռարկից:

Թեթև աշխարհային ԽՍՀՄ անհասակ առաջնությունում ցույց տված բարձր արդյունքները Ալեքսեյ Կոնովին հնարավորություն ընձեռեցին ընդգրկվելու երկրի հավաքականում եւ մեկնելու Գոմ: Եվ օլիմպիականի նուրբն իրեն վաս չդրեցին: Լախնական վազահերթում ցույց տալով 8 րոպե 50 վրկ արդյունք, Կոնովը մնավ եզրափակվելու վրով: Այստեղ ուժեղագույնների հետ մրցակեցում Կոնովը նույնիսկ մոտ 4 քրջան ընթացում էր արգելից, սակայն հետագայում վարժարկով մինչև վերջ յախոսանել իր իսկ կողմից առաջատար բարձր տեղը եւ 3000 մ արգելավազին ավարտեց 8-րդը (9 րոպե 18,2 վրկ):

Այստիպով, Գոմի օլիմպիականում Հայաստանի ժայռակեցները նվաճեցին 1 ոսկե, 2 արծաթ եւ 1 բրոնզե մեդալ: Իսկ հայրենիքում նրանց սպասում էին կատարական ժայռակեցները: Աշխարհի եւ օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոն, ստորի վաստակավոր վարժես, փաստարկված մարմնամարզիկ Այբեր Ազարյանը ժայռակեցից «Պասլո Նեան» ժանցանով: Աշխարհային արժեքային համար՝ մեդալով ժայռակեցից աշխարհի եռակի չեմպիոն, թիմային հավաքակցով օլիմպիական չեմպիոն էր արծաթե մեդալակիր, երեք օլիմպիականների մասնակց, ստորի վաստակավոր վարժես Իգոր Լուկիլովը: Իսկ Կայենսի Զեմիկովը արժանացավ «Աշխարհային գերազանցության համար» մեդալի:

Մնբաս Մարգարյանը Եվրոպայի փոխչեմպիոն

Ֆրանսիայի Ամիեն քաղաքում մեկնարկել է ծանրամարտի Եվրոպայի մասնական առաջնությունը, որին մասնակցում են նաեւ հայ ծանրորդներ: Առաջինը մրցաշարից դուրս եկավ մինչեւ 50 կգ կշռային, 15-ամյա Մնբաս Մարգարյանը: Նա երկամարտի 201 կգ (88+113) արդյունքով դարձավ Եվրոպայի փոխչեմպիոն: Իսկ ոսկե մեդալը նվաճեց թուր Ալգուլ Իսմեթը՝ 206 կգ (92+114): Պոկոն վարժարկային եւ երկամարտի նա արդյունքները Եվրոպայի ժայռակեցների նման օձկողներ են:

ԱՊՏ երկրների չեմպիոնները կարունակեն ժայռարկ

Չեմպիոնների լիգայի ուսակավորումն առաջին փուլում բավական հաջող հանդես եկան նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների ակումբները: Լասվիայի չեմպիոն «Կենցաղից»-ը, որ առաջին խաղում հյուրընկալվելու 0-1 հավելով զիջել էր Ռեյսի «Լանցիլին»-ը, սեփական հարկի սակ հասնող ռեֆանի հասակ (4-0): Լուկիլովի սցենարով ընթացավ նաեւ Մոլդովայի «Երիզի»-ի եւ դազախական «Ալթոբի»-ի մրցակեցը: Ժայռարկ կարունակեն նաեւ Արցրեզանի ու Վրաստանի չեմպիոնները: Բարկի «ԻԳՏ»-ը սեփական հարկի սակ անտիկ յախելով դարձավ մակերդական «Ռա-

բոսնիկի»-ի հետ խաղում (0-0), հյուրընկալվելու հասակ արդյունավետ ոչ-ոքի արդյունքի (1-1) ու Երիզի մրցակցի դասում խլիպ զուլի, մնավ հաջող փուլ: Իսկ ահա Թիբիլիսիի «Դինամոն»-ը հաջող փուլի ուղեգիր նվաճեց Երիզի առաջին խաղում սեփական հարկի սակ «Ռունավիկի»-նկատմամբ արժանացավ չազդեց ընդհանուր արդյունքին: «Կարունակ»-ը 2-րդ խաղում էլ հաղթեց Արցրեզանի «Սանաս Կոլոնի»-ին (3-1) եւ կարունակի ժայռարկ: 2-րդ փուլում կարունակներին սպասում է Երիզի հարկային «Գլազգո Ռեյնջերս»-ը:

«Փյունիկը» դուրս մնաց ժայռարկից

«Փյունիկն» չհաջողվեց հաղթահարել Զեմիկովների լիգայի ուսակավորման առաջին փուլի արգելից: Երեկ Արովյանում կայացած խաղում Հայաստանի չեմպիոնը կրկին դարձավ կրկին՝ այս անգամ 0-2 հավելով: Առաջին խաղակեցում հյուրերը բավական ակտիվ խաղ զուցարկեցին եւ 29-րդ րոպեին, օգտվելով «Փյունիկի» դարձաստիակի Գրիգոր Մելիսեթյանի անփութ խաղից, Կլիմենտի Զիսապիլին գրավեց դարձաստ: Զյուրեր ֆիզիկապես լավ էին դասարանված, բարձրասակ էին, ուսի հակադրված անկյունայինների խաղարկումների ժամանակ սղանում էին

դասի սերերի դարձաստին: Երկրորդ խաղակեցում «Անոսիս»-ը հանգստանալով ծեփ բերանով, առանձնակի ջանքեր չզուցեցին նոր հաջողության հասնելու համար: Իսկ «Փյունիկն» հաջող փուլ դուրս գալու համար անհրաժեշտ էր առնվազն 3 գնդակ խլիպ: Երեկ, որ փյունիկները հենց երեք գույնի իրական յախեր էլ ստեղծեցին, սակայն «Առաջին Պետությանը» դասից եւ ոչ մեկ չկարողացավ իրացնել: 63-րդ րոպեին նա մեծ մեծակ հայտնվեց դարձաստիակի դիմաց, բայց հաղթեց եւ դասարանը հասցրեց փակել գնդակի ծանարարից: 76-րդ րոպեին նա կրկին

հայտնվեց հարկանային դիմաց, բայց այս անգամ էլ հարկանեց Երիզից: Քիչ անց նա գլխի հարկանեց դիմաց դարձաստի ծողին: Իսկ ահա հյուրերն ակտիվ հաջողակ զենվեցին եւ խաղավարից 4 րոպե առաջ Ֆրանսիայ կրկնադարձեց հաղթից:

«Միկան» ռեանսի հասավ

Երեկ կայացավ առաջնությունում հետազգված «Քանան»-ի «Միկան» հանդիպումը, որը մեկ էր տեղ ունենալ Արովյանում, սակայն մարզադասի գրաված լինելու դասմամբ խաղը տեղափոխվեց «Միկայի» մարզադաս: Առաջին քրջանում «Քանանը» հաղթեց էր 3-1 հավելով: Այս անգամ «Միկան»-ը անսուսի հասավ՝ Երիզի 30-րդ րոպեին բրազիլացի Միկայի խլիպ միակ զուլի:

«Յուրես անտիկ»-ը՝ ՄԴԵ-Ե կրկին տեղափոխվում է, ու երեկ «Արևմտյան»-ը արժանանում էր քրջանի հարկային խաղարկում է «Նարի»-ը՝ ԲԲԻ-ին ժայռակեցում: Երեկ, որ Երիզի չեմպիոնների արժեքները կարողանալ, այդ թվում՝ Գրեց մաս, Խորհրդային ժայռ 0,2996 հա, հասցե 77 երեան, Ենգալթը համայն, Արաբի խաղի 71: «ԱՄԵ-ԱՄԵՄԱ»-ը՝ ԲԲԻ-ի կողմից մեղադրված գուլի անտիկ չէր վաճառել:

Ամուրի փուլը՝ դասարան կան իրականացված փուլում՝ յուսահանյու աշխարհային օր, Ժ. 13.00-ից, մինչև 2008-ի դեկտեմբերի 30-ը՝ երեան, Ազգայնագրի 6/1 հասցեում: Երեկ, որ Երիզի չեմպիոնները ստանալու եւ գուլի ծանրաբանու համար դիմել «Նարի»-ը՝ ԲԲԻ, «Յուրես անտիկ»-ը՝ ՄԴԵ կան Բուսա հեռ. (374 10) 56-31-15, 56-52-28:

ՀԹՄՄ-ն հայտարարում է «Վահան Թեխյան» ամենամյա մրցանակաբաժնությունը հետեյալ անվանակարգերում

1. Չեղարկված սպանություն
  2. Երանություն
  3. Չեղարկված սպանություն
  4. Ուղիղ և հեռուստատեսություն
  5. «Ազգ» օրաթերթում լավագույն հրատարակված համար («Հակոբ Վարդիկյան» մրցանակ)
  6. Դուրողականների և մանուկների համար գրված ստեղծագործությունների համար «Արա և Մարա» մրցանակ, սահմանված է Սիլվա և Իոնա Տեր-Սեփանյանների (Նյու Յորկ) կողմից
  7. Սոցիալ-հայտնական երգիծանքի համար «Դավիթի դաստիարակ» մրցանակ, սահմանված է Իոնա և Սիլվա Տեր-Սեփանյանների (Նյու Յորկ) կողմից
  8. Քանդակագործություն («Բաբել և Անահիտ Մկրյաններ» հիմնադրամի մրցանակ)
  9. Թատրոն («Բաբել և Անահիտ Մկրյաններ» հիմնադրամի մրցանակ)
- Նշելով մրցանակներից յուրաքանչյուրն արժանացած անհատը կամ խումբը կտանա համապատասխան դիմում և դրամական դաշտ:
- ♦ Մրցանակների հավակնելու իրավունք ունեն ստեղծագործողներ ինչպես Հայաստանից, այնպես էլ սփյուռքից:
  - ♦ Մրցանակաբաժնությանը կարող են ներկայացվել 2007-ին ստեղծված աշխատանքներ:
  - ♦ Մրցույթին իրավունք ունեն գրեթե ներկայացնել Հայաստանի ստեղծագործական միությունները, ՀՀ նախարարությունները, ՀՀ ԳԱ ակադեմիան, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, հասարակական կազմակերպությունները, հասարակչությունները, զանգվածային լրատվության միջոցները, սփյուռքահայ կազմակերպությունները:
  - ♦ Մրցույթին չեն կարող աշխատանքներ ներկայացնել ՀԹՄՄ կենտրոնական վարչության և մրցանակները ընդունող հանձնաժողովի անդամները:
  - ♦ Գործերն ընդունվում են ներկայացնող կազմակերպության դաստիարակությամբ՝ հաստատված կնիքով:
  - ♦ Գործերն ընդունվում են հետեյալ հասցեով՝ Երևան, Խանջյան 50, Թեխյան մշակութային միություն, մրցանակներ ընդունող հանձնաժողովին:
  - ♦ Գործերի ընդունման ժամկետը՝ 2008-ի մայիսի 8-ից մինչև դեկտեմբերի 8-ը:

ՄԱՍԼՈ ՇԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹՈՂԱՐԿՎԵԼ ԵՆ «ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ԹՎՈՏՆ ԲՎԻԿ» ԵՎ «ԲԵՇՈՒՐՅԱՆ ՎՅՈՒ» ՎՈՒՇՎՐԿՄԱՆԵՐԸ

«Կովկասյան թավոտն բվիկ»

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը 2008թ. հուլիսին Երևանում անց է կացնում կովկասյան թավոտն բվիկ մրցակետի արձագանքի հուշարձան, որը թողարկվել է «Կովկասի կենդանական աշխարհ» միջազգային ծրագրի օգնությամբ: Ծրագրում ներառված են այն կենդանիները, որոնք ընդգրկվել են Հայաստանի Կարմիր գրքում:

Հուշարձանի դիմերեսի կենտրոնում տպագրված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքև Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրություն է՝ «DRAM 100 ԴՐԱՄ»: Զինանշանից վերև նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2008»: Ամբողջը եզերված է գծավոր Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշարձանի դարձերեսին կովկասյան թավոտն բվիկի տպագրված է: Եզրաճաշի մոտ Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «Aegolius funereus caucasicus» և «ԿՈՎԿԱՍՅԱՆ ԹՎՈՒՏՆ ԲՎԻԿ»: Պատկերի և մակագրությունների միջև վերևում և ներքևում առկա են կարմիր ենթադր կատարված Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությունները:

Հուշարձանը Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ:

Հուշարձանի դիմերեսի կենտրոնում տպագրված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքև Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրություն է՝ «DRAM 100 ԴՐԱՄ»: Զինանշանից վերև նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2008»: Ամբողջը եզերված է գծավոր Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշարձանի դարձերեսին բեզոարյան այծի տպագրված է: Եզրաճաշի մոտ Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «Capra aegagrus» և «ԲԵՇՈՒՐՅԱՆ ՎՅՈՒ»: Պատկերի և մակագրությունների միջև վերևում և ներքևում առկա են կարմիր ենթադր կատարված Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությունները:

Հուշարձանը Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ:

«Բեզոարյան այծ»

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը 2008թ. հուլիսին Երևանում անց է կացնում բեզոարյան այծի մրցակետի արձագանքի հուշարձան, որը թողարկվել է «Կովկասի կենդանական աշխարհ» միջազգային ծրագրի օգնությամբ: Ծրագրում ներառված են այն կենդանիները, որոնք ընդգրկվել են Հայաստանի Կարմիր գրքում:

Հուշարձանի դիմերեսի կենտրոնում տպագրված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքև Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրություն է՝ «DRAM 100 ԴՐԱՄ»: Զինանշանից վերև նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2008»: Ամբողջը եզերված է գծավոր Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշարձանի դարձերեսին բեզոարյան այծի տպագրված է: Եզրաճաշի մոտ Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «Capra aegagrus» և «ԲԵՇՈՒՐՅԱՆ ՎՅՈՒ»: Պատկերի և մակագրությունների միջև վերևում և ներքևում առկա են կարմիր ենթադր կատարված Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությունները:

Հուշարձանը Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ:

Հուշարձանի դիմերեսի կենտրոնում տպագրված է Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը, որից ներքև Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրություն է՝ «DRAM 100 ԴՐԱՄ»: Զինանշանից վերև նշված է թողարկման տարեթիվը՝ «2008»: Ամբողջը եզերված է գծավոր Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ» և «REPUBLIC OF ARMENIA»:

Հուշարձանի դարձերեսին բեզոարյան այծի տպագրված է: Եզրաճաշի մոտ Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ՝ «Capra aegagrus» և «ԲԵՇՈՒՐՅԱՆ ՎՅՈՒ»: Պատկերի և մակագրությունների միջև վերևում և ներքևում առկա են կարմիր ենթադր կատարված Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությունները:

Հուշարձանը Երևանում անցնող մրցույթի անվանական արժեքի մակագրությամբ:

Հուշարձանները քաղաքացիկ դասի կամ իսկության հավասարազորով սեղանակառու են կապել տպագրված: Ուղևորները ձեռնարկվել են Լեհաստանի դրամատիկական ընկերության ընկերության կողմից: Հուշարձաններն ունեն նույն սեխնիկական կապիտալները:

Հուշարձանների քանակագրությունը

Անվանական արժեքը	100 դրամ	Որակը	լավագույն
Մեծադր և հարգը	արձաք. 925 ⁰ ± 5 ⁰	Դրամատուրդը	հարթ
Չափագույնը	28,28 ± 0,25 գ	Տպագրմանը	3000 հատ
Տրամագույնը	38,61 ± 0,15 մմ		

ՀԹՄՄ-ն հայտարարում է «Վահան Թեխյան» ամենամյա մրցանակաբաժնությունը հետեյալ անվանակարգերում

Լրագրողական մրցույթ դպրոցականների համար

UNICEF-ը և «Ազգ» օրաթերթը 10-16 տարեկան դպրոցականների համար հայտարարում են արտադրության մրցույթ «Ինչ են ուզում են» կամ «Ինչ են ուզում երեխաները» վերնագրով: Հաղորդներն անվճար կմասնակցեն «Ժողովուրդների հիմունքներ և վարդապետություն» դասընթացին, կտրվեն «Մանկապատանական Ազգ»-ի հավելվածում: Ավանանունները մինչև օգոստոսի 18-ը կարող են ուղարկել susmark2002@yahoo.com էլ. հասցեին կամ բերել խմբագրություն: Հասցե՝ Հանրապետության 47:

Հետադարձ հասցեն և հեռախոսահամարի անկայությունը դասարանին: Մրցույթի մանրամասներին կարող եմ ծանոթանալ www.azg.am կայքէջում սեղանակառու հայտարարության ծավալուն տարբերակից:

United Nations Development Programme

Մրցույթի հրավեր 080/08

ՄԱԿ-ի Չարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ Ավանանունները երաժշտական դպրոցի վերանորոգման աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Մրցույթի մանրամասն հրավերին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԿ-ի <http://www.unodp.am> ինտերնետային կայքից կամ գնումների բաժնից՝ Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Ալիսոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ օգոստոսի 08, ժամը 17:00:

United Nations Development Programme

Մրցույթի հրավեր 081/08

ՄԱԿ-ի Չարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հայտարարում է մրցույթ՝ «ՀՀ մարզերի կարիքների դիտարկումը մշակույթի պրոգնոզ-հանրային իրազեկում» ծրագրի համար ֆիլմեր նկարահանելու և հեռարձակելու համար:

Մրցույթի մանրամասն հրավերին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԿ-ի <http://www.unodp.am> ինտերնետային կայքից կամ գնումների բաժնից՝ Պետրոս Ադամյան 14 հասցեում: Դիմել Գրիգոր Ալիսոյանին՝ հեռ. 56 60 73 (ներքին) 126, ժամը 14:00-16:00-ը:

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջնաժամկետը՝ օգոստոսի 12, ժամը 17:00:

United Nations Development Programme

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ-06/08/SSA

ՄԱԿ-ի Չարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը «Հայաստան. բաղադրյալ ջերմություն և տաք ջրամատակարարման էներգետիկայի մշակույթի ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է Զերմամատակարարման համակարգերի վերականգնման ֆինանսատնտեսական մոդելավորման փորձագետի մրցույթ:

Աշխատանքային պարտականությունների հետ կապված մանրամասն տեղեկություններին կարելի է ծանոթանալ ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի պահակակետից (Երևան, Պետրոս Ադամյան, 14) կամ <http://www.unodp.am/?page=jobs>, <http://www.nature.am> և <http://careercenter.am> ինտերնետային կայքերից: Դիմումը կարելի է հանձնել ՄԱԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի պահակային ծառայությունում կամ տեղադրել <http://oc.unodp.am/?go=yacancies> կայքում: Այն պետք է ընդգրկի ինքնակենսագրություն (CV), դիպլոմների և վաստագրերի պատճեններ և ուղեկցող նամակ:

Դիմումները ընդունվում են մինչև օգոստոսի 6-ը, ժամը 18:00-ը:

Հարցազրույցի կիրառվելու միայն ընտրված թեկնածուները: Կանանց մասնակցությունը խթանվում է:

ՄԱԿ/ՄԱԿ-ի Հայաստանյան գրասենյակում ծիսելն արգելված է:

Կոգնի դիմանալ ամառվա սառին

Մարտի գարունը մեկ գամպի մեջ

ՄԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՒՐՅԻ ԵՎ ԴՊՐՅԻ ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ

25 վաթս անց տալի մեջ և ընդամենը 1-2 րոպեից կարող եմ վախել ընթերցողի ուրիշ թեյ

առնվազն ամիսը մեկ արժեք ընթերցողի բարձրակարգ

Մեծահասակ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63

ՀՀ կենտրոնական բանկը սեղանակառու է, որ արժույթային փոխարժեքները են հետեյալ արժույթային միջին փոխարժեքները. 23.07.2008 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	301.28
EUR	1	ԵՎՐՈ	473.70
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	12.90
GEL	1	Վրաց. լարի	214.81